

Natuurdagboek
15 augustus 2009
Koos Dijksterhuis

Velduil, veldleeuwerik en veldmuis

Veldleeuwerik © Hans Hut

Velduilen leggen vier tot acht eieren in gras of gewas. Tijdens muizenplagen kunnen ze veel meer leggen. Al in februari broeden ze, als de muizenstand het toelaat. In de jaren vijftig broedden er veel meer velduilen in Nederland. Soms legden ze al in december eieren, als er maar muizen waren, veldmuizen vooral. Toen vormden veldmuizen op boerenland om de paar jaar een plaag.

Voor deze 'kiekendieven van de nacht' raadpleeg ik kiekendief-expert Ben Koks. De velduil is één van 's lands mooiste en tevens sterkst bedreigde vogels, maar er is hoop, meent hij. „Velduilen jagen vooral op veldmuizen en andere woelmuizen. Maar net als grauwe kiekendieven grijpen velduilen ook veldleeuweriken. Die plukken ze 's nachts zelfs uit de netten van vogelringers die leeuweriken vangen. Veldleeuweriken, velduilen en veldmuizen komen vaak in dezelfde gebieden voor. Die gebieden zijn er weinig, want ons landschap mist de woeligheid die zij nodig hebben. Ons boerenland kent te veel dynamiek, onze natuur juist te weinig. Soms trouwens ook te veel, als de begrazing er uit de klauwen loopt. Het aantal veldleeuweriken keldert en veldmuizenplagen zijn schaars geworden.

„Toch gloort er hoop. Op de magistrale kwelders van het Friese Noorderleeg doken afgelopen lente verschillende broedparen op. De veldmuizen piepten een toontje lager als de uilen ze grepen. De veldleeuweriken klommen juist wat hoger naar de hemel om de komst van zoveel moois te bejubelen. Dat is het gevolg van toevallig agrarisch beheer. Daar zouden natuurbeschermers wat van kunnen leren. Noorderleeg ligt tegenover Ameland. En ook op dat eiland broedden afgelopen seizoen weer dertien velduilparen, dankzij een behoorlijke hoeveelheid veldmuizen.”

© Trouw 2009, op dit artikel rust copyright.